

Огляд фінансових ринків

18 вересня 2023 р.

СЛОВО ЗА ФРС

ЄЦБ підвищив ставки 10-й раз поспіль
НБУ знизив облікову ставку до 20,0 %
Пом'якшення валютних обмежень триває

СВІТОВИЙ РИНОК

Ситуація на американських фондових ринках минулого тижня в цілому була позитивною, проте в п'ятницю погіршилася на тлі корпоративних новин із технологічного сектору. В центрі уваги інвесторів була масштабна порція макроекономічної статистики. Водночас європейські фондові ринки в п'ятницю торгувалися з підвищенням, чому сприяли кращі, ніж очікувалося, економічні дані Китаю, а також оптимізм з приводу того, що ЄЦБ може бути близьким до пікових процентних ставок.

Споживчі ціни (індекс CPI) у США в серпні зросли на 3,7% у річному вимірі. Інфляція прискорилося порівняно з 3,2% у липні. Тим часом зростання споживчих цін без урахування вартості продуктів харчування та енергоносіїв (індекс Core CPI) сповільнилося в серпні до мінімальних із вересня 2021 року 4,3% у річному вимірі після підйому на 4,7% у липні та збіглося з очікуваннями аналітиків. За таких даних інвестори ще більш впевнені, що ФРС на засіданні 19 - 20 вересня залишить ставки на поточному рівні.

Обсяг промислового виробництва у США в серпні зріс на 0,4% порівняно з липнем. Водночас, згідно з уточненими даними, у липні показник зріс на 0,7%, а не 1,0%, як повідомлялося раніше.

Індекс споживчої довіри в США у вересні опустився до 67,7 пункту порівняно з 69,5 пункту у серпні. Консенсус-прогноз передбачав менш істотне зниження – до 69,1 пункту.

Роздрібні продажі в США зросли на 0,6% у серпні, хоча дані за липень були скориговані в бік зниження і показали зростання на 0,5% замість оголошених 0,7%. У річному вимірі продажі зросли на 2,5%.

ЄЦБ за підсумками засідання 14 вересня, як і очікувалося, підвищив три ключові процентні ставки на 25 б.п., але дав зрозуміти, що він, ймовірно, закінчив посилення монетарної політики. З 20 вересня процентна ставка за основними операціями рефінансування (базова ставка) та процентні ставки за маржинальними кредитами та депозитами будуть збільшені до 4,50%, 4,75% та 4,00% відповідно. Також було заявлено, що портфель паперів, придбаних ЄЦБ у рамках програми викупу активів (APP), скорочується помірними темпами, оскільки регулятор більше не реінвестує надходження від паперів, що погашаються. При цьому кошти від погашення бондів в рамках іншої програми, REPP, будуть реінвестувати як мінімум до кінця 2024 року.

Торги по парі євро – долар минулого тижня проходили в діапазоні 1,0632/1,0769 дол. США/євро.

www.pumbo.ua

Департамент інвестиційного бізнесу
вул. Андріївська, 4, м. Київ, Україна 04070
тел. +38 044 231 7380

ЩОТИЖНЕВИЙ ЗВІТ

КУРСИ

Валюта	ост. знач.	тижн. зміна, %	міс. зміна, %	з поч. року, %
EUR/USD	1,0658	-0,4	-2,5	-0,1
GBP/USD	1,2383	-0,7	-2,5	2,5
USD/UAN	36,5686	0,0	0,0	0,0

ІНДЕКСИ ФОНДОВИХ РИНКІВ

Індекс	ост. знач.	тижн. зміна, %	міс. зміна, %	з поч. року, %
S&P 500 (США)	4450,3	-0,2	0,3	15,9
FTSE 100 (ВБ)	7711,4	3,1	4,4	3,5
Dow	34618,2	0,1	-0,9	4,4
Nasdaq	13708,3	-0,4	0,6	31,0
MSCI (Сх.Євр.)	36,2	1,0	-7,6	15,0

КЛЮЧОВІ СТАВКИ

Ставка	ост. знач.	тижн. зміна, %	міс. зміна, %	з поч. року, %
Libor 6М, % річн	5,894	-0,1	0,4	14,7
ФРС, % річн.	5,25-5,50	0,0	0,0	22,2
ЄЦБ, % річн.	4,500	5,9	5,9	80,0
НБУ, % річн.	20,000	-9,1	-9,1	-20,0

ТОВАРНІ РИНКИ

Товар	ост. знач.	тижн. зміна, %	міс. зміна, %	з поч. року, %
Пшениця, дол./т	195,0	0,0	0,0	-23,5
Brent, дол./барр.	93,9	3,6	11,4	14,4
Газ, евро/МВт*год	39,0	9,4	5,7	-40,0
Золото, дол./унц.	1923,9	0,3	1,2	5,5

Джерело: Bloomberg

Макроекономічний огляд (за даними НБУ)

У серпні економіку України підтримували активні польові роботи зі збирання вищого, ніж торік, врожаю ранніх зернових та олійних. Бюджетне фінансування на відновлення інфраструктури та оборонні замовлення стимулювали будівельні роботи та пожвавлення в промисловості. Вагомим був і внесок торгівлі та вантажоперевезень.

Ситуація на ринку праці неоднозначна. З одного боку, надалі зростала кількість вакансій, що лише частково пояснювалося сезонністю. З іншого боку, ситуація з доходами домогосподарств від оплати праці в приватному секторі залишалася складною.

Завдяки сприятливій погоді врожайність ранніх зернових не лише перевищила минулий, а й рекордний 2021 рік. Однак вологе літо позначилося на якості зерна.

Кращою, ніж у минулому сезоні, була й ситуація в овочівництві: зросло виробництво овочів борщового набору; відновилося вирощування кавунів, зокрема за рахунок нарощування площ у контрольованих Україною південних, а також західних та центральних регіонах.

Натомість сезонно послабилися показники обсягів виробництва свинини та сирого молока. Скорочення пропозиції сировини стримувало молоко- та м'ясопереробку.

Сезонно зросло виробництво борошна, проте подальше його нарощування стримувалося браком якісної сировини.

Бюджетне фінансування та оборонні замовлення підтримали будівництво і промисловість, а потреби логістики – транспорт.

Металургію у серпні підтримали замовлення від армії та залізничників; окремі компанії створюють запас продукції на випадок відключень е/е зимою. Готуючись до зими, вугле- та газовидобувні підприємства інвестують в оновлення та розширення потужностей для збільшення видобутку; окремі рудні підприємства вводили нові потужності.

Будівництво вагонів та зерновозів, суден та обладнання для портів та елеваторів, а також нарощування в-ва бронетехніки, боєприпасів та БПЛА сприяли завантаженню машинобудівних підприємств.

Пожвавилася робота транспорту, попри припинення роботи «зернового коридору» та обстріли портів. Так, у серпні зросли залізничні вантажні перевезення та обсяги передачі зерновозів через західні переходи. Збільшилися порівняно з липнем обсяги експорту автотранспортом, кількість суден та обсяги перевезень дунайськими портами.

Інвестиції аграріїв і підприємств харчової промисловості в інфраструктуру та розширення виробничих потужностей підтримували будівництво та зростання торгівлі металом і будматеріалами.

Тривало також пожвавлення споживчого попиту.

Продажі нових легкових автомобілів у серпні значно зросли та досягли максимуму за останні 20 місяців. Зростали передусім вартісні обсяги імпорту легкових авто.

Продажі товарів безперебійного електроживлення та шкільних товарів також підтримали роздрібну торгівлю в серпні.

Стабільно зростала заповнюваність ТРЦ і кількість відвідувачів (наразі понад 75,0% орендарів мають умови, близькі до рівня 2021 року).

Внутрішній туризм підтримав залізничні пасажирські перевезення в липні-серпні.

Джерело: НБУ

РИНОК ОБЛІГАЦІЙ ТА ДЕРЖАВНІ ФІНАНСИ

На плановому аукціоні Міністерства фінансів з розміщення ОВДП, який відбувся 12 вересня, обсяги залучень зросли більше ніж удвічі у порівнянні із попереднім аукціоном.

Попит на ОВДП (невійськові) із погашенням у жовтні 2025 року склався із 6 заявок на загальну суму 0,8 млрд грн (за номінальною вартістю) зі ставками 17,80 – 17,90% річних. Обмеження для даного випуску становило 4,0 млрд грн. Встановлений рівень дохідності – 17,80% річних. Міністерство фінансів відхилило одну заявку.

Попит на військові ОВДП із терміном погашення у червні 2025 року склався із 27 заявок на загальну суму 5,9 млрд грн (за номінальною вартістю) зі ставками 18,15 – 18,35% річних. Обмеження для даного випуску становило 4,0 млрд грн. Встановлений рівень дохідності – 18,35% річних. Міністерство фінансів задовольнило всі заявки, проте частково.

ОВДП (невійськові), які банки можуть використовувати для покриття частини обов'язкових резервів, із терміном погашення у листопаді 2026 року мали попит із 31 заявки на загальну суму 4,1 млрд грн (за номінальною вартістю) зі ставками 19,00 – 19,20% річних. Обмеження для даного випуску становило 5,0 млрд грн. Встановлений рівень дохідності – 19,20% річних. Мінфін задовольнив весь попит.

Попит на валютні військові ОВДП із терміном обігу один рік склався із 60 заявок на загальну суму 202,7 млн дол. США (за номінальною вартістю) зі ставками 4,64 – 4,80% річних. Обмеження для даного випуску становило 150,0 млн дол. США. Встановлений рівень дохідності – 4,80% річних. Міністерство фінансів задовольнило всі заявки, проте частково.

За результатами проведення розміщень ОВДП 12 вересня до державного бюджету залучено 14,3 млрд грн (за курсом НБУ).

За минулий тиждень обсяг ОВДП в обігу зменшився на 0,3 млрд грн, і, за підсумками 15 вересня 2023 року, загальна сума становила 1 476,24 млрд грн (за сумою основного боргу).

Поточного тижня погашення ОВДП не заплановано.

ОПЕРАЦІЇ НБУ

Ураховуючи балансризиків, стрімке зниження інфляції та спроможність підтримувати курсову стійкість, Правління НБУ вирішило знизити з 15 вересня 2023 року облікову ставку з 22,0% до 20,0%. Ставка за тримісячними депозитними сертифікатами і надалі дорівнюватиме обліковій ставці. Ставка за депозитними сертифікатами овернайт знижена на 2,0 в. п. до 16,0%, а ставка за кредитами рефінансування – до 22,0%. Надалі передбачається продовження циклу зниження облікової ставки, реалізація якого узгоджуватиметься з необхідністю підтримання привабливості гривневих активів як передумови для стійкості валютного ринку та сталого зниження інфляції.

Загальна сума купівлі депозитних сертифікатів учасниками ринку минулого тижня становила 1,460 трлн грн, 1,452 трлн грн з яких – депозитні сертифікати овернайт (ставка – 18,00% річних, з 15 вересня – 16,00% річних).

Постійно діючою лінією рефінансування НБУ (овернайт) у період 11 – 15 вересня банки не користувалися.

15 вересня відбувся тендер з розміщення депозитних сертифікатів, за результатами якого задоволено заявки 37 банків на суму 8,8 млрд грн за процентною ставкою 20,00% річних строком до 91 дня.

Сальдо операцій Державного казначейства у період 11 – 15 вересня становило 18,1 млрд грн.

Джерело: Міністерство фінансів України, НБУ

РЕЗУЛЬТАТИ РОЗМІЩЕННЯ ОВДП

Дата аукціону	Вид ОВДП	Серед. зваж. ставка	К-ть поданих / задовол. заявок	Залуч. сума, млн грн
12 вер.	385 дн.	17,80%	6/5	494,98
12 вер.	644 дн.	18,34%	27/27	4163,46
12 вер.	1148 дн.	19,19%	31/31	4355,75
12 вер.	358 дн.	4,78%	60/60	143,30*

* млн дол. США

Джерело: Міністерство фінансів України

СТРУКТУРА ВЛАСНИКІВ ОВДП

Власник	ост. знач., млрд грн	тижн. зміна, %	міс. зміна, %	з поч. року, %
НБУ	690,7	0,0	-0,2	-2,0
Банки	567,6	1,3	0,1	16,9
Юр. особи	119,5	-4,4	-2,2	11,4
Тер. громади	2,3	0,0	7,3	23,3
Фіз. особи	47,2	-4,2	-1,3	56,0
Нерезиденти	48,9	-0,6	-3,3	-15,7

Джерело: НБУ

ІНДИКАТОРИ РИНКУ

Назва індикатора	ост. знач.	тижн. зміна, %	міс. зміна, %	з поч. року, %	
Залишки на к/р банків, млрд грн	218,0	21,1	-1,2	182,2	
Рефінансування НБУ, млрд грн	35,5	-0,1	-1,7	-49,1	
Депозитні сертифікати НБУ	О/Н, млрд грн	245,8	-18,5	-15,9	-48,5
	З міс, млрд грн	218,3	0,9	12,0	100,0
	Всього, млрд грн	464,1	-10,4	-8,3	1,6

Джерело: НБУ

МІЖБАНКІВСЬКИЙ КРЕДИТНИЙ РИНОК

На міжбанківському кредитному ринку ставки на кредити овернайт в національній валюті знизилися у відповідь на зниження облікової ставки НБУ і перебували у діапазоні 15,00 – 19,00% річних, а Український індекс міжбанківських ставок овернайт (UONIA) 11 – 14 вересня становив 18,00% річних, 15 вересня – 16,00 % річних.

ВАЛЮТНИЙ РИНОК

З метою поліпшення роботи готівкового сегменту валютного ринку НБУ із 16 вересня пом'якшив низку валютних обмежень. Зміни стосуються таких питань:

- Збільшення пропозиції готівкової іноземної валюти. Із 16 вересня під час розрахунку обсягу готівкової іноземної валюти, яку банк чи небанківська фінансова установа має змогу продати на валютному ринку, враховуватимуться залишки коштів готівкової іноземної валюти, яка обліковувалася в касі цих установ станом на 13 квітня 2022 року.
- Розширення переліку медичних послуг, для оплати яких населення може здійснювати транскордонні перекази. Ураховуючи пропозиції громадських організацій та банків, НБУ розширює перелік медичних послуг, для оплати яких фізичні особи мають змогу переказувати кошти за кордон. Так, до відповідного переліку додано послуги з реабілітації, а також послуги з придбання протезів та їхніх комплектуючих, встановлення, сервісного обслуговування та ремонту протезів.
- Розблокування платежів за зовнішніми боргами, реструктуризованими за погодженням Уряду України. НБУ дав змогу державним підприємствам та господарським товариствам (100,0% акцій яких належать державі) переказувати кошти за кордон з метою виконання зобов'язань перед нерезидентом за кредитом чи позикою, що були реструктуризовані на умовах, погоджених Кабінетом Міністрів України. Крім того, дозволено здійснювати інші платежі, пов'язані з обслуговуванням таких реструктуризованих зобов'язань.

В період 11 – 15 вересня НБУ під час валютних інтервенцій продав банкам 873,11 млн дол. США та купив у банків 0,05 млн дол. США.

Загальний обсяг продажу валюти на міжбанківському ринку минулого тижня становив 1,0 млрд дол. США.

ФІНАНСОВИЙ РИНОК

НКЦПФР схвалила рішення, що передбачає внесення змін до структури власності юридичної особи, яка має намір отримати ліцензію (ліцензії) на провадження професійної діяльності на ринках капіталу та/або організованих товарних ринках.

Зокрема, раніше структура власності юридичної особи вважалась непрозорою, якщо у будь-якому ланцюгу володіння часткою (акціями) цієї особи був корпоративний інвестиційний фонд, що є власником частки (акцій) у статутному капіталі компанії з управління активами.

Відтепер, згідно з рішенням регулятора, у разі наявності на дату набрання чинності цим рішенням у структурі власності ліцензіата у будь-якому ланцюгу володіння часткою (акціями) корпоративного інвестиційного фонду, який є власником частки (акцій) у статутному капіталі компанії з управління активами, вимога встановлена раніше, до такого ліцензіата не застосовується.

Однак, як уточнюється, збільшення обсягу такої частки (акцій) заборонено.

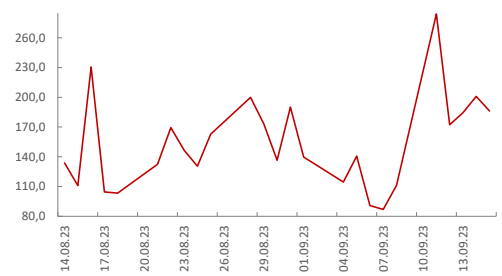
Джерело: НБУ, НКЦПФР

КУРС НБУ (грн/дол. США; грн/євро)



Джерело: НБУ

ОБ'ЄМ ТОРГІВ (млн дол. США)



Джерело: НБУ

МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

13 вересня у рамках Проекту Світового банку «Підтримка державних витратів для забезпечення стійкого державного управління в Україні» (PEACE in Ukraine) підписано Протокол переговорів щодо залучення до держбюджету гранту у розмірі 1,25 млрд доларів США від Сполучених Штатів Америки.

Кошти буде спрямовано на підтримку незахищених верств населення, а також тих, хто працює на забезпечення виконання функцій держави та надання освітніх і медичних послуг (державних службовців, освітян, медиків, працівників служб першого реагування).

Завдяки Проекту PEACE in Ukraine Міністерство фінансів України залучило грантів та позик на загальну суму 19,5 млрд доларів США та 1,44 млрд євро, з яких 17,97 млрд доларів США – гранти.

Найближчим часом очікується підписання Угоди про зазначений грант Цільового фонду багатьох донорів між Україною та Міжнародним банком реконструкції й розвитку (МБРР) і Міжнародною асоціацією розвитку (МАР) та спрямування коштів до державного бюджету України.

КОТИРУВАННЯ НА СВІТОВИХ РИНКАХ

Name	Cou pon	Maturity	Bid Price	Ask Price	Ask YTM	Cur
Ukraine-2022	7,75	01.09.2024	35,07	36,35	177,12	USD
Ukraine-2023	7,75	01.09.2025	34,43	35,49	82,19	USD
Ukraine-2024	8,99	01.02.2026	32,69	33,84	70,44	USD
Ukraine-2024	7,75	01.09.2026	31,16	32,64	60,92	USD
Ukraine-2025	7,75	01.09.2027	30,30	31,51	49,87	USD
Ukraine-2026	6,75	20.06.2028	27,68	28,61	45,77	EUR
Ukraine-2026	7,75	01.09.2028	30,71	31,75	42,47	USD
Ukraine-2027	7,75	01.09.2029	30,64	31,65	38,06	USD
Ukraine- 2028	9,75	01.11.2030	31,39	32,31	37,87	USD
Ukraine- 2030	4,38	27.01.2032	25,47	26,71	29,32	EUR
Ukraine-2032	7,38	25.09.2034	28,52	29,66	28,98	USD
Ukraine-2033	7,253	15.03.2035	28,52	29,59	28,44	USD
Ukreximbank	9,75	22.01.2025	87,10	91,20	17,36	USD
Oschadbank	10,19	19.01.2024	34,25	34,78	568,53	USD
Oschadbank	9,63	20.03.2025	88,88	91,38	16,33	USD
Metinvest BV	5,63	17.06.2025	69,63	71,35	27,37	EUR
Metinvest BV	8,50	23.04.2026	65,66	68,02	26,25	USD
Metinvest BV	7,65	01.10.2027	61,35	62,79	22,04	USD
Metinvest BV	7,75	17.10.2029	57,74	59,75	19,26	USD
DTEK Renew.	8,50	12.11.2024	52,53	54,79	73,16	EUR
DTEK Finance	7,00	31.12.2027	51,78	52,05	26,43	USD
MHP SE	7,75	10.05.2024	68,68	69,95	74,85	USD
MHP Lux SA	6,95	03.04.2026	57,94	59,18	31,49	USD
MHP Lux SA	6,25	19.09.2029	53,71	54,89	19,25	USD
Kernel Holding	6,50	17.10.2024	70,42	73,81	38,44	USD
VF Ukraine	6,20	11.02.2025	74,03	75,46	30,43	USD
Ukraine Railways	8,25	09.07.2024	42,18	45,35	47,89	USD
Ukraine Railways	7,875	15.07.2026	37,93	42,27	33,98	USD
NAK Naftogaz	7,13	19.07.2024	35,66	38,90	47,91	EUR
NAK Naftogaz	7,625	08.11.2026	39,18	40,61	43,55	USD
NPC Ukrenergo	6,875	09.11.2026	27,03	28,95	41,00	USD
SA Ukravtodor	6,25	24.06.2030	26,47	28,51	32,92	USD

Джерело: Bloomberg

МАКРОЕКОНОМІЧНІ ПОКАЗНИКИ УКРАЇНИ

Показник	2018	2019	2020	2021	2022	2023
ВВП, % р/р	3,3	3,2	-4,0	3,4	-29,1 (попередня оцінка)	-10,5 (I квартал, попередня оцінка)
Промислове виробництво, % рік до року	1,1	-0,5	4,8	1,1	2,3 (лютий)	-
Інфляція споживчих цін, % рік до року	9,8	4,1	5,0	10,0	26,6	8,6 (серпень)
Інфляція цін виробників, % рік до року	14,2	-7,4	14,5	62,2	53,5 (лютий)	-
Платіжний баланс (зведений), млрд дол. США	2,9	6,0	2,0	0,5	-2,9 (попередня оцінка)	2,6 (липень)
Рахунок поточних операцій платіжного балансу, млрд дол. США	-4,4	-4,1	5,3	-2,1	8,6 (попередня оцінка)	-0,8 (липень)
Сальдо торгового балансу (товари та послуги), млрд. дол. США	-12,7	-12,5	-2,4	-3,0	-23,8 (попередня оцінка)	-3,5 (липень)
Міжнародні резерви, на кінець періоду, млрд дол. США	20,8	25,3	29,1	30,9	28,5	40,4 (серпень)
Зовнішній борг, млрд. дол. США	114,7	121,7	125,7	129,7	131,0	139,4 (I квартал попередня оцінка)
Активи банківської системи (зміна з початку року, %)	2,0	9,9	18,9	12,8	14,6	11,4 (липень)
Обмінний курс, на кінець періоду, грн./дол. США	27,69	23,69	28,27	27,28	36,57	36,57 (серпень)
Обмінний курс, середній за період, грн./дол. США	27,20	25,85	26,96	27,28	32,37	36,57 (січень-серпень)

Джерело: Державна служба статистики України, НБУ

Показник/товар	Опис
S&P 500	Фондовий індекс, в кошику якого 500 вибраних акціонерних компаній США, що мають найбільшу капіталізацію
FTSE 100	Провідний індекс Британської фондової біржі. Ґрунтується на курсах акцій 100 компаній з найбільшою капіталізацією, які мають котировки на Лондонській фондовій біржі
MSCI	Фондовий індекс, розраховується за підсумками торгів на ринках Східної Європи, що розвиваються
Dow	INDU Index - промисловий індекс Доу-Джонса. Це виважене за ціною середнє значення акцій 30 компаній 'блакитних фішок', які зазвичай є лідерами у своїй галузі. З 1 жовтня 1928 року цей індекс є найпоширенішим ринковим індикатором.
Nasdaq	NASDAQ Composite Index (CCMP Index). Це виважений за капіталізацією індекс ряду акцій з усіх трьох рівнів NASDAQ: Global Select, Global Market і Capital Market. Цей індекс було створено 5 лютого 1971 р.
Нафта Brent	COA Comdty Crude Oil, Brent Active Contract/Всі активні контракти на нафту марки Brent. Brent - еталонна марка нафти, що добувається в північному морі
Газ TTF	ICE Endex Dutch TTF Gas Spot Price. Газ для фізичної доставки в Голландський центр передачі прав власності (TTF)
Пшениця	Індекс GRXPUAFW AGRO Index. Ціна на українську пшеницю (FOB Black Sea Port Export Price)
Золото	Індекс GOLDS Comdty

ДЕПАРТАМЕНТ ІНВЕСТИЦІЙНОГО БІЗНЕСУ

Стадник Антон
Директор департаменту
+38 044 231 7046
anton.stadnik@fuib.com

Тимбай Марина
Управління торгових та брокерських операцій
+38 044 231 7053
marina.timbay@fuib.com

Хіміч Наталія
Аналітичний відділ
+38 044 231 7380
nataliya.khimich@fuib.com

Лисянська Олена
Аналітичний відділ
+38 044 231 7380
olena.lysyanska@fuib.com

СЛУЖБА КОМУНІКАЦІЙ

pr@fuib.com

При підготовці даного матеріалу використовувалася інформація з публічних джерел, що заслуговують, на наш погляд, довіри. Оцінки та прогнози, висловлені в цьому огляді, є приватною думкою наших співробітників. Даний матеріал носить виключно інформаційний характер і не повинен розглядатися як пропозиція до вчинення будь-яких угод з цінними паперами або як керівництво до інших дій. Інформація дійсна тільки на дату публікації.